

Crònica

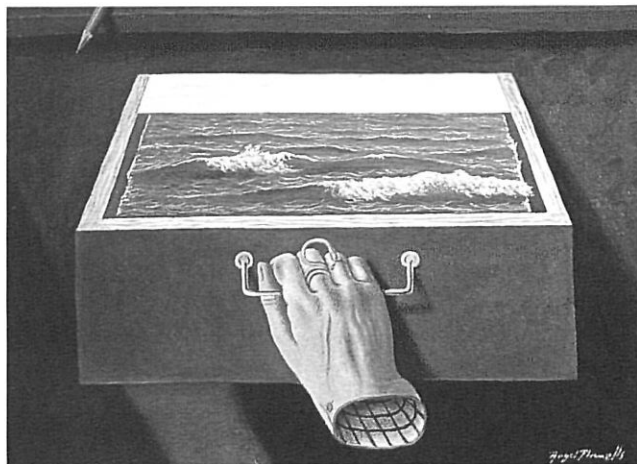
El retrobament amb un gran surrealista

La iniciativa de la Fundació Àngel Planells, afegida a la coproducció del Museu d'Art de Girona i l'Obra Social Caja Madrid, han aconseguit donar cos a una exposició que ha permès retrobar-se, i en molts casos descobrir, l'obra surrealista d'un dels més grans artistes catalans del gènere del somni, l'inconscient i la fantasia.

Àngel Planells, nascut el 1901 a Cadaqués i mort a Barcelona el 1989, va viure gran part de la seva vida a Blanes, on hi ha la seu de la fundació que du el seu nom. En aquest mateix municipi, concretament a la magnífica Casa Saladrigas, es va inaugurar a mitjan març el periple de l'exposició «Planells surrealista». La següent aturada l'ha fet, amb un esplèndid muntatge, al Museu d'Art de Girona, i finalment tanca el seu itinerari a Barcelona, a l'Espai Cultural Caja Madrid de la plaça Catalunya, on s'exhibeix del 5 de juliol al 27 d'agost. Es tracta de la més important i justa exposició que s'ha fet mai d'aquest artista, perquè ha aconseguit reunir prop d'una setantena de pintures realitzades entre els anys 1929 i 1981 i posar el nom d'Àngel Planells en un pla destacat de la història de l'art català.

Coetani de Salvador Dalí, a qui es va avançar en l'art de la imaginació,

va veure estroncada la seva incipient carrera artística a causa del servei militar i, sobretot, de la Guerra Civil. La postguerra va ser negra i dura per a Planells, que es va veure obligat a tirar endavant amb una pintura convencional de paisatges, marines i natures mortes. Amb el pas del temps, però, va poder recuperar l'art que més el fascinava, un surrealisme molt personal que sorgia de la combinació dels seus vacil·lants estats d'ànim i la notable influència de les lectures d'Edgar Allan Poe i la psicoanàlisi de Sigmund Freud. Un surrealisme també molt català, interessat en autors estrangers com Magritte i Tanguy, però que defugia l'ortodòxia de l'estil parisenc. «M'agrada la claredat del país que m'ha fet com sóc», deia l'artista aferrat a la seva terra, mentre altres com Miró i el mateix Dalí es tutejaven amb l'avantguarda internacional passant temporades lluny d'aquí.

Àngel Planells. *El calaix de les sorpreses*, 1974.

«Planells surrealista», que es complementa amb un acurat catàleg, permet de resseguir algunes de les principals icones de l'artista i, amb aquestes, les seves passions més íntimes: la lluna com a al·legoria de la reflexió i la creativitat que emergeixen durant

la nocturnitat, la papallona com a símbol de renovació, la dona i el cavall com a referències constants a la sexualitat i els instints més salvatges, i també el joc i la finestra com a recursos d'alliberament.

Tina Casademont

«La ciutat dels llibres» i dels escriptors

Programa «La ciutat dels llibres», de televisió de Girona, TVGI, conduït per Xavier Carmaniu, amb entrevistes a escriptors gironins.

Fa anys, quan la llibreria 22 va invitar l'escriptor Eduardo Mendoza a fer l'obertura de l'acte de concessió dels Premis de Novel·la Curta Just Manuel Casero, va dissertar sobre els llibres i la televisió. La conclusió va ser (irònicament) que com que tots els programes que

ens oferia la *tele* eren tan avorrits, et feien venir ganes de retornar a la lectura. Per tant no era necessari fer un programa sobre llibres, entre altres coses perquè seria tan avorrit com els altres programes.

Per a la gent del món del llibre, durant molts anys el programa de referència